

ด่วนที่สุด

ที่ สน ๐๐๑๘.๑/ว.๑๕๒๕๗

ศาลากลางจังหวัดสกลนคร
ถนนศูนย์ราชการ สน ๔๗๐๐๐

๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๗

เรื่อง การดำเนินมาตรการควบคุมค่าเช่านา ฤดูการผลิต ปี ๒๕๖๗/๖๘

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๑๐.๓/ว ๒๓๑๕๔

ลงวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๗

จำนวน ๑ ชุด

๒. แบบรายงาน ๑ - ๓

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกระทรวงมหาดไทยได้ชักซ้อมแนวทางการดำเนินมาตรการควบคุมค่าเช่านา ในฤดูการผลิต ปี ๒๕๖๗/๖๘ เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมกับผู้เช่าและผู้ให้เช่านา สามารถดำเนินการเช่านาในทุกพื้นที่ที่มีการทำนา ในอัตราที่คณะกรรมการการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมประจำตำบล (คชก.ตำบล) กำหนดไว้

ดังนั้น เพื่อให้การควบคุมค่าเช่านา ในฤดูการผลิต ปี ๒๕๖๗/๖๘ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย จังหวัดจึงขอให้อำเภอดำเนินการ ดังนี้

๑. จัดประชุมนายอำเภอและเกษตรอำเภอเพื่อทบทวนผลการดำเนินการควบคุมค่าเช่านาในฤดูการผลิตที่ผ่านมา หากพบว่าในพื้นที่ยังมีการเรียกเก็บค่าเช่านาเกินอัตราค่าเช่านาที่คณะกรรมการการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมประจำตำบล (คชก.ตำบล) กำหนด ขอให้อำเภอควบคุมค่าเช่านาให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๒๔

๒. ทบทวนบัญชีรายชื่อผู้เช่านาและผู้ให้เช่านาให้เป็นปัจจุบัน และรายงานให้จังหวัดทราบ ภายในวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๗

๓. ตรวจสอบการจ่ายค่าเช่านาในรอบปีที่ผ่านมา (ฤดูการผลิต ปี ๒๕๖๖/๖๗) หากพบว่ามี การเรียกเก็บค่าเช่านาเกินกว่าอัตราที่คณะกรรมการการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมประจำตำบล (คชก.ตำบล) กำหนด ให้คณะกรรมการการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมประจำตำบล (คชก.ตำบล) แจ้งความดำเนินคดีกับผู้ให้เช่าทุกราย

๔. แจ้งให้ผู้เช่านาและผู้ให้เช่านาทราบอัตราค่าเช่านาขั้นสูงที่คณะกรรมการการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมประจำตำบล (คชก.ตำบล) กำหนดในฤดูการผลิต ปี ๒๕๖๗/๖๘ และแจ้งบทกำหนดโทษหากมีการเรียกหรือรับค่าเช่านาเกินกว่าอัตราค่าเช่านาขั้นสูงที่คณะกรรมการการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมประจำตำบล (คชก.ตำบล) กำหนด จะต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ ตามมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๒๔

๕. กำหนดช่องทางร้องเรียน ร้องทุกข์ และประชาสัมพันธ์ช่องทางดังกล่าวให้ผู้เช่านาและผู้ให้เช่านาทราบทุกราย

๖. มอบหมาย ...

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

๖. มอบหมายให้คณะกรรมการการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมประจำตำบล (คชก.ตำบล) และชุดปฏิบัติการประจำตำบล (ชปต.) กำหนด ผู้ใหญ่บ้าน และคณะกรรมการหมู่บ้าน ประชาสัมพันธ์และชี้แจง แนวทางการควบคุมค่าเช่านาให้เกิดความเป็นธรรมทั้งสองฝ่าย พร้อมทั้งจัดทำป้ายแสดงอัตราค่าเช่านาประจำตำบล แสดงในพื้นที่ให้ประชาชนทราบอย่างน้อย ๑ ป้าย โดยขอรับการสนับสนุนการจัดทำป้ายดังกล่าวจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่

๗. กรณีท้องที่ใดเกิดเหตุแห่งภัยธรรมชาติส่งผลให้การทำนาไม่ได้สมบูรณ์ ให้พิจารณาช่วยเหลือ โดยใช้กลไกคณะกรรมการการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมประจำตำบล (คชก.ตำบล) ตรวจสอบพื้นที่ว่ามีพื้นที่ การเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมของเกษตรกรได้รับผลกระทบจากภัยธรรมชาติหรือไม่ หากมีให้คณะกรรมการ การเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมประจำตำบล (คชก.ตำบล) ประกาศกำหนดให้ท้องที่นั้นเป็นพื้นที่ที่ได้รับความเสียหาย และกำหนดค่าเช่าให้ลดลงตามส่วนแห่งความเสียหาย หรือลดค่าเช่านาให้แก่ผู้เช่านาในปีนั้นก็ได้ ตามมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๒๔

๘. ดำเนินการควบคุมการเช่านาทุกรายในพื้นที่ให้มีการเช่าในอัตราที่เหมาะสมและไม่เกิน อัตราค่าเช่าขั้นสูงที่คณะกรรมการการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมประจำตำบล (คชก. ตำบล) กำหนด

๙. รายงานผลการดำเนินการควบคุมค่าเช่านา ฤดูกาลผลิต ปี ๒๕๖๗/๖๘ ให้จังหวัดทราบ ภายในวันที่ ๒๔ ของทุกเดือน โดยให้รายงานครั้งแรกภายในวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๗ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ร้อยตรี

(รวยรุ่ง ไครบุตร)

ปลัดจังหวัดสกลนคร ปฏิบัติราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดสกลนคร

ที่ทำการปกครองจังหวัด

กลุ่มงานปกครอง

โทร./โทรสาร. ๐-๔๒๗๑-๖๖๓๗

แบบรายงานผลการดำเนินการทบทวนบัญชีผู้เช่าและผู้ให้เช่า ฤดูการผลิตปี ๒๕๖๗/๖๘
 อำเภอ .....
 ณ วันที่ ๒๔ เดือน ..... พ.ศ. ๒๕๖๗

แบบรายงาน ๑

ลำดับที่	ตำบล	อัตราค่าเช่าสูงสุด ที่ คชก.ตำบล กำหนด	ข้อมูลปี ๒๕๖๗ ฤดูการผลิต ๒๕๖๗/๖๘			หมายเหตุ
			ผู้เช่า (ราย)	ผู้ให้เช่า (ราย)	พื้นที่การเช่า (ราย)	

ผู้รายงาน
 (.....)
 ตำแหน่ง .....

แบบรายงานผลการดำเนินงานตามมาตรการควบคุมเข่านา ฤดูการผลิต ปี ๒๕๖๗/๒๕๖๘
อำเภอ .....

แบบรายงาน ๒

ประจำเดือน ..... พ.ศ. ๒๕๖๗

ลำดับ ที่	ตำบล	ข้อมูลปี ๒๕๖๗ ฤดูการผลิต		ควบคุมค่าเข่านาให้เกิดความเป็นธรรมแล้ว		คงเหลือที่ยังไม่ได้ควบคุมค่าเข่านา	
		ผู้เข่านา (ราย)	พื้นที่การเข่านา (ราย)	ผู้ให้เข่านา (ราย)	พื้นที่การเข่านา (ราย)	ผู้ให้เข่านา (ราย)	พื้นที่การเข่านา (ราย)

ผู้รายงาน
(.....)
ตำแหน่ง .....

แบบรายงานผลการดำเนินงานช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับความช่วยเหลือจากภัยธรรมชาติตาม พรบ. การเข้าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๒๔ มาตรา ๔๒

แบบรายงาน ๓
กรณีภัยธรรมชาติ

อำเภอ ..... /๒๕๖๗
ครั้งที่ .....

ลำดับที่	ตำบลหมู่บ้านมี ประเภทที่เป็น ท้องที่ที่มีความ เสียหาย	ข้อมูลผู้เช่า/ผู้ให้เช่า/พื้นที่เช่า				ผลการดำเนินการช่วยเหลือ					จำนวนเงิน ที่ลด และงดเก็บ ค่าเช่า (บาท)	
		ผู้เช่า (ราย)		พื้นที่เช่า (ราย)		จำนวน (ราย)	พื้นที่เช่า (ราย)	จำนวนเงิน ที่ลดเก็บค่า เช่า (บาท)	พื้นที่เช่า (ราย)	จำนวนเงินที่ เก็บค่าเช่า (บาท)		
		ผู้เช่า (ราย)	ผู้ให้เช่า (ราย)	พื้นที่เช่า (ราย)	พื้นที่เช่า (ราย)							
	๑.ตำบล											
	๑.๑ หมู่บ้าน											
	๑.๒ หมู่บ้าน											

ผู้รายงาน (.....)
ตำแหน่ง .....

☒	ปก.	๕
☐	ผ.คง.	( )
☐	กง.	( )
☐	ขีลิตร.	( )

ที่ทำการปกครองจังหวัดสกลนคร
 เลขที่ ๒๕๐
 วันที่ - ๕ ก.ค. ๒๕๖๗

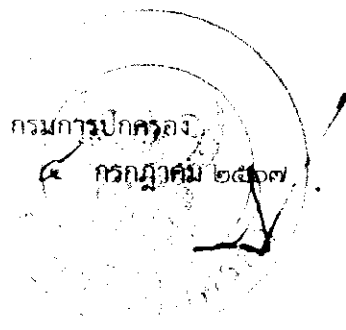

ที่ มท ๐๓๑๐.๓/ว\๓๓๓ ๑๕๕

ถึง ที่ทำการปกครองจังหวัด (ตามบัญชีแนบท้าย)

ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๓๑๐.๓/ว ๗๐๕๔ ลงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๗ เรื่อง การดำเนินมาตรการควบคุมค่าเช่านา ฤดูกาลผลิต ปี ๒๕๖๗/๖๘ ได้ชักชวนแนวทางการดำเนินมาตรการควบคุมค่าเช่านา ฤดูกาลผลิต ปี ๒๕๖๗/๖๘ และรายงานผลให้กระทรวงมหาดไทยทราบ ภายในวันที่ ๒๕ ของทุกเดือน นั้น

กรมการปกครองพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การดำเนินมาตรการควบคุมค่าเช่านา ฤดูกาลผลิต ปี ๒๕๖๗/๖๘ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงขอให้จังหวัดแจ้งกำชับอำเภอดำเนินการตามมาตรการดังกล่าว และรายงานผลตามหัวระยะเวลาที่กำหนด โดยให้รายงานผลครั้งแรกภายในวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๗ ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดเอกสารที่เกี่ยวข้องได้ทางเว็บไซต์ <https://www.dopa.go.th/news/cate3/view9796> หรือ QR Code ที่แนบมาพร้อมนี้

QR Code

สำนักบริหารการปกครองท้องที่
 ส่วนพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องที่
 โทร. ๐-๒๖๒๙-๘๓๐๖-๑๔ ต่อ ๕๐๕
 โทรสาร ๐ ๒๖๒๙-๘๓๐๖

บัญชีแนบท้าย

๑. กาญจนบุรี
๒. ภาพลีนจู้
๓. กำแพงเพชร
๔. ฉะเชิงเทรา
๕. ชลบุรี
๖. ชัยนาท
๗. ชุมพร
๘. เชียงราย
๙. เชียงใหม่
๑๐. ตรัง
๑๑. ตาก
๑๒. นครนายก
๑๓. นครปฐม
๑๔. นครพนม
๑๕. นครราชสีมา
๑๖. นครศรีธรรมราช
๑๗. นครสวรรค์
๑๘. นนทบุรี
๑๙. บึงกาฬ
๒๐. ปทุมธานี
๒๑. ประจวบคีรีขันธ์
๒๒. ปราจีนบุรี
๒๓. ปัตตานี
๒๔. พระนครศรีอยุธยา
๒๕. พะเยา
๒๖. พัทลุง
๒๗. พิจิตร
๒๘. พิษณุโลก
๒๙. เพชรบุรี
๓๐. เพชรบูรณ์
๓๑. แพร่
๓๒. ภูเก็ต
๓๓. มหาสารคาม
๓๔. แม่ฮ่องสอน
๓๕. ร้อยเอ็ด
๓๖. ระยอง
๓๗. ราชบุรี
๓๘. ลพบุรี
๓๙. ลำปาง
๔๐. ลำพูน
๔๑. เลย
๔๒. ศรีสะเกษ
๔๓. สกลนคร
๔๔. สงขลา
๔๕. สมุทรปราการ
๔๖. สมุทรสงคราม
๔๗. สมุทรสาคร
๔๘. สระแก้ว
๔๙. สระบุรี
๕๐. สิงห์บุรี
๕๑. สุโขทัย
๕๒. สุพรรณบุรี
๕๓. สุราษฎร์ธานี
๕๔. สุรินทร์
๕๕. หนองคาย
๕๖. อ่างทอง
๕๗. อุทัยธานี
๕๘. อุบลราชธานี

พ.ศ. ๒๕๖๗/๒๕๖๘

กระทรวงมหาดไทย
ถนนรัชฎางค์ ถนน. ๓๐๒๐๐

๒ กรกฎาคม ๒๕๖๗

เรื่อง การดำเนินมาตรการควบคุมค่าเช่านา ฤดูการผลิต ปี ๒๕๖๗/๖๘

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๑๐.๓/ว ๓๗๓๘ ลงวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๖

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. แบบรายงานผลการดำเนินการ	จำนวน ๓ ชุด
	๒. ตัวอย่างป้ายประชาสัมพันธ์แสดงอัตราค่าเช่านาประจำตำบล	จำนวน ๑ ชุด

ตามหนังสือที่ยังถึง กระทรวงมหาดไทยได้ซักซ้อมแนวทางการดำเนินการควบคุมค่าเช่านา โดยกำหนดให้ลดค่าเช่านาลงไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐๐ บาท และประกาศอัตราค่าเช่าที่ขึ้นสูงที่เหมาะสมและเป็นธรรมทั้งสองฝ่ายให้ครบทุกตำบล เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรรายรายในการลดต้นทุนการผลิต ในฤดูการผลิต ปี ๒๕๖๖/๖๗ นั้น

เพื่อให้การควบคุมค่าเช่านาในฤดูการผลิต ปี ๒๕๖๗/๖๘ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และเกิดความเป็นธรรมกับผู้เช่าและผู้ให้เช่านา สามารถดำเนินการเช่านาในพื้นที่ที่มีการทำนาในอัตราที่คณะกรรมการการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมประจำตำบล (คชก.ตำบล) กำหนดไว้ กระทรวงมหาดไทย จะขอให้จังหวัดดำเนินการ ดังนี้

๑. จัดประชุมนายอำเภอและเกษตรอำเภอเพื่อทบทวนผลการดำเนินการควบคุมค่าเช่านา ในฤดูการผลิตที่ผ่านมา หากพบว่าในพื้นที่ที่มีการเรียกเก็บค่าเช่านาเกินอัตราค่าเช่านาที่คณะกรรมการการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมประจำตำบล (คชก.ตำบล) กำหนด ขอให้จังหวัดควบคุมค่าเช่านาให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๒๔

๒. ทบทวนบัญชีรายชื่อผู้เช่านาและผู้ให้เช่านาให้เป็นปัจจุบัน และรายงานให้กระทรวงมหาดไทย ทราบภายในวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๗

๓. ตรวจสอบการจ่ายค่าเช่านาในรอบปีที่ผ่านมา (ฤดูการผลิต ปี ๒๕๖๖/๖๗) หากพบว่ามี การเรียกเก็บค่าเช่านาเกินกว่าอัตราที่คณะกรรมการการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมประจำตำบล (คชก.ตำบล) กำหนดให้คณะกรรมการการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมประจำตำบล (คชก.ตำบล) แจ้งความดำเนินคดีกับผู้ให้เช่านาทุกราย

๔. แจ้งให้ผู้เช่านาและผู้ให้เช่านาทราบอัตราค่าเช่านาขึ้นสูงที่คณะกรรมการการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมประจำตำบล (คชก.ตำบล) กำหนดในฤดูการผลิต ปี ๒๕๖๗/๖๘ และแจ้งบทกำหนดโทษหากมีการเรียกหรือรับค่าเช่านาเกินกว่าอัตราค่าเช่านาขึ้นสูงที่คณะกรรมการการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมประจำตำบล (คชก.ตำบล) กำหนด จะต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทหรือ ทั้งจำ ทั้งปรับ ตามมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๒๔

๕. กำหนดช่องทางร้องเรียน ร้องทุกข์ และประชาสัมพันธ์ช่องทางดังกล่าวให้ผู้เช่านาและผู้ให้เช่านาทราบทุกราย

/อ. มอบหมาย ...

๖. มอบหมายให้คณะกรรมการการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมประจำตำบล (คชก. ตำบล) และศูนย์ปฏิบัติการประจำตำบล (ชาต.) กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และคณะกรรมการหมู่บ้าน ประชาสัมพันธ์และชี้แจงและหาแนวร่วมควบคุมเช่า นาให้เกิดความ เป็นธรรมทั้งสอยฝ้าย พร้อมทั้งจัดทำโปสเตอร์อัตราค่าเช่านาหรืออัตราค่าเช่าแสดงในพื้นที่ให้ประชาชนทรา บอย่างน้อย ๑ ปีข าย โดยขอรับการสนับสนุนการจัดทำป้ายดังกล่าว จากองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในพื้นที่

๗. กรณีท้องที่ใดเกิดเหตุแห่งภัยธรรมชาติส่งผลให้การทำนาไม่ได้สมบูรณ์ ให้พิจารณาช่วยเหลือโดยใช้กลไกคณะกรรมการการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมประจำตำบล (คชก. ตำบล) ตรวจสอบพื้นที่ว่ามีพื้นที่ การเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมของเกษตรกรได้รับผลกระทบจากภัยธรรมชาติหรือไม่ หากมีให้คณะกรรมการ การเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมประจำตำบล (คชก. ตำบล) ประกาศกำหนดให้ท้องที่นั้นเป็นพื้นที่ที่ได้รับความเสียหาย และกำหนดค่าเช่าให้ลดลงตามส่วนแห่งความเสียหาย หรือลดค่าเช่านาให้แก่ผู้เช่านาในปีนั้นก็ได้ ตามมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๒๘

๘. ดำเนินการควบคุมการเช่านาทุกรายในพื้นที่ให้มีการเช่าในอัตราที่เหมาะสมและไม่เกินอัตรา ค่าเช่าขั้นสูงที่คณะกรรมการการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมประจำตำบล (คชก. ตำบล) กำหนด

๙. รายงานผลการดำเนินการควบคุมค่าเช่านา ฤดูกาลผลิต ปี ๒๕๖๖/๖๗ ให้กระทรวงมหาดไทยทราบ ภายในวันที่ ๑๕ ของทุกเดือน โดยให้รายงานครั้งแรกภายในวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๗ รายละเอียดปรากฏ ตามสำเนาแนบด้วย

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

นางสาว รามเทพพร
สารนิพนธ์บริหารการปกครองท้องถิ่น
โทร. ๐-๒๖๒๓ ๘๓๐๖-๑๔ ต่อ ๕๑๐
โทรสาร ๐-๒๖๒๓ ๘๓๐๖

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๓๑๐.๓/ว ๓๓๓๘

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๖

เรื่อง การดำเนินมาตรการควบคุมค่าเช่านา ฤดูการผลิต ปี ๒๕๖๖/๖๗

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างอิง หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๑๐.๓/ว ๓๕๕๔ ลงวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบรายงานผลการดำเนินการ จำนวน ๓ ชุด
๒. ตัวอย่างป้ายประชาสัมพันธ์แสดงอัตราค่าเช่านาประจำตำบล จำนวน ๑ ชุด
ตามที่ กระทรวงมหาดไทยได้ซักซ้อมแนวทางการดำเนินมาตรการควบคุมค่าเช่านา
ในฤดูการผลิต ปี ๒๕๖๕/๖๖ นั้น

เพื่อให้การควบคุมค่าเช่านาในฤดูการผลิต ปี ๒๕๖๖/๖๗ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย
และเกิดความเป็นธรรมกับผู้เช่านาและผู้ให้เช่านา สามารถดำเนินการเช่านาในทุกพื้นที่ที่มีการทำนาในอัตราที่
คณะกรรมการการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมประจำตำบล (คชก. ตำบล) กำหนดไว้ กระทรวงมหาดไทยจึงขอให้
จังหวัดดำเนินการ ดังนี้

๑. จัดประชุมนายอำเภอ เกษตรอำเภอ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อทบทวนผลการดำเนินการ
ควบคุมค่าเช่านาในฤดูการผลิตที่ผ่านมา หากพบว่ามีพื้นที่ยังมีการเรียกเก็บค่าเช่านาเกินอัตราค่าเช่านาที่คณะกรรมการ
การเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมประจำตำบล (คชก. ตำบล) กำหนด ขอให้จังหวัดดำเนินการควบคุมการเช่านาทุกราย
ในพื้นที่ให้มีการเช่าในอัตราที่เหมาะสมและไม่เกินอัตราค่าเช่าขั้นสูงที่คณะกรรมการการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ประจำตำบล (คชก. ตำบล) กำหนด ตามพระราชบัญญัติการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๒๔

๒. ทบทวนบัญชีรายชื่อผู้เช่านาและผู้ให้เช่านาให้เป็นปัจจุบัน และรายงานให้กระทรวงมหาดไทยทราบ
ภายในวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๖

๓. ตรวจสอบการจ่ายค่าเช่านาในรอบปีที่ผ่านมา (ฤดูการผลิต ปี ๒๕๖๕/๖๖) หากพบว่ามีกรณี
เรียกเก็บค่าเช่านาเกินอัตราค่าเช่านาที่คณะกรรมการการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมประจำตำบล (คชก. ตำบล) กำหนด
ให้คณะกรรมการการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมประจำตำบล (คชก. ตำบล) แจ้งความดำเนินคดีกับผู้ให้เช่าทุกราย

๔. แจ้งให้ผู้เช่านาและผู้ให้เช่านาทราบอัตราค่าเช่านาขั้นสูงที่คณะกรรมการการเช่าที่ดิน
เพื่อเกษตรกรรมประจำตำบล (คชก. ตำบล) กำหนดในฤดูการผลิต ปี ๒๕๖๖/๖๗ และแจ้งบทกำหนดโทษ
หากมีการเรียกหรือรับค่าเช่านาเกินกว่าอัตราค่าเช่านาขั้นสูงที่คณะกรรมการการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ประจำตำบล (คชก. ตำบล) กำหนด จะต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทหรือ
ทั้งจำทั้งปรับ ตามมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๒๔

๕. กำหนดช่องทางร้องเรียน ร้องทุกข์ และประชาสัมพันธ์ช่องทางดังกล่าวให้ผู้เช่านา
และผู้ให้เช่านาทราบทุกราย

/๖. มอบหมาย ...

๖. มอบหมายให้คณะกรรมการการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมประจำตำบล (คชก. ตำบล) และชุดปฏิบัติการประจำตำบล (ขปต.) กำหนด ผู้ใหญ่บ้าน และคณะกรรมการหมู่บ้าน ประชาสัมพันธ์และชี้แจงแนวทางการควบคุมค่าเช่านาให้เกิดความเป็นธรรมทั้งสองฝ่าย พร้อมทั้งจัดทำป้ายแสดงอัตราค่าเช่านาประจำตำบลแสดงในพื้นที่ให้ประชาชนทราบอย่างน้อย ๑ ป้าย โดยขอรับการสนับสนุนการจัดทำป้ายจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่

๗. กรณีท้องที่ใดเกิดเหตุแห่งภัยธรรมชาติส่งผลให้การทำนาไม่ได้อผลสมบูรณ์ ให้พิจารณาช่วยเหลือโดยใช้กลไกคณะกรรมการการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมประจำตำบล (คชก. ตำบล) ตรวจสอบพื้นที่ว่ามีพื้นที่การเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมของเกษตรกรได้รับผลกระทบจากภัยธรรมชาติหรือไม่ หากมีกรณีดังกล่าวให้คณะกรรมการการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมประจำตำบล (คชก. ตำบล) ประกาศกำหนดให้ท้องที่นั้นเป็นพื้นที่ได้รับความเสียหายและกำหนดค่าเช่านาให้ลดลงตามส่วนแห่งความเสียหาย หรือลดค่าเช่านาให้แก่ผู้เช่านาในปีนั้นก็ได้ ตามมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๒๔

๘. รายงานผลการดำเนินการควบคุมค่าเช่านา ฤดูกาลผลิต ปี ๒๕๖๖/๖๗ ให้กระทรวงมหาดไทยทราบภายในวันที่ ๒๕ ของทุกเดือน โดยให้รายงานครั้งแรกภายในวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๖ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายพรพจน์ เพ็ญพาส)

รองปลัดกระทรวงมหาดไทย รักษาราชการแทน
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง

สำนักบริหารการปกครองท้องที่

โทร.๐-๒๖๒๙-๘๓๐๑ โทรสาร. ๐-๒๖๒๙-๘๓๐๒

แบบรายงานผลการดำเนินการทบทวนบัญชีผู้เช่าและผู้ให้เช่า ฤดูกาลผลิตปี ๒๕๖๖/๖๗
จังหวัด.....อำเภอ.....

ณ วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

อำเภอ	ตำบล	อัตราค่าเช่าสูงสุด ที่ คชก.ตำบล กำหนด	ข้อมูลปี ๒๕๖๖ ฤดูกาลผลิต ๒๕๖๖/๖๗			หมายเหตุ
			ผู้เช่า (ราย)	ผู้ให้เช่า (ราย)	พื้นที่การเช่า (ไร่)	
อำเภอ.....	๑.ตำบล.....					
	๒.ตำบล.....					
	๓.ตำบล.....					
อำเภอ.....	๑.ตำบล.....					
	๒.ตำบล.....					
	๓.ตำบล.....					
อำเภอ.....	๑.ตำบล.....					
	๒.ตำบล.....					
	๓.ตำบล.....					
รวมทั้งสิ้น						

รายงานภายในวันที่ ๒๕ ของทุกเดือน

ผู้รายงาน .....
(.....)

ตำแหน่ง.....

หมายเหตุ ขอให้ส่งแบบรายงาน ทางโทรสารหมายเลข ๐-๒๖๒๕-๕๓๐๒ หรือ e-mail : dopa.farmland @ gmail.com

สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติม ๐-๒๖๒๕-๕๓๐๗-๑๔ ต่อ ๕๑๐

แบบรายงานผลการดำเนินการช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับความเสียหายจากภัยธรรมชาติตาม พ.ร.บ.การเข้าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.๒๕๒๔ มาตรา ๔๒
จังหวัด.....อำเภอ.....

ครั้งที่...../๒๕๖๖

อำเภอ	ตำบล/หมู่บ้านมี ประกาศเป็นท้องที่ ที่มีความเสียหาย	ข้อมูลผู้เช่า/ผู้ให้เช่า/พื้นที่การเช่า			ผลการดำเนินการช่วยเหลือ					จำนวนเงินที่คิดและ งดเก็บค่าเช่า(บาท)		
		ผู้เช่า(ราย)	ผู้ให้เช่า(ราย)	พื้นที่เช่า(ไร่)	ลดค่าเช่า							
					จำนวน(ราย)	พื้นที่เช่า(ไร่)	เฉลี่ยลด รายละเอียด (บาท)/ไร่	จำนวน เงินที่ได้(บาท)	จำนวน (ราย)		พื้นที่เช่า(ไร่)	จำนวน เงินที่คิด เก็บค่า เช่า (บาท)
๑.อำเภอ.....	๑.ตำบล.....											
	๑.๑ หมู่บ้าน.....											
	๑.๒ หมู่บ้าน.....											
	๒.ตำบล.....											
	๒.๑ หมู่บ้าน.....											
	๒.๒ หมู่บ้าน.....											
๒.อำเภอ.....	๑.ตำบล.....											
	๑.๑ หมู่บ้าน.....											
	๑.๒ หมู่บ้าน.....											
รวม	๒.ตำบล.....											
	๒.๑ หมู่บ้าน.....											
	๒.๒ หมู่บ้าน.....											

รายงานภายในวันที่ ๒๕ ของทุกเดือน

ผู้รายงาน .....
(.....)
ตำแหน่ง.....

หมายเหตุ ขอให้ส่งแบบรายงาน ทางโทรสารหมายเลข ๐-๒๖๖๙-๘๓๐๒ หรือ e-mail : dopa.farmerland @ gmail.com
สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติม ๐-๒๖๖๙-๘๓๐๗-๑๔ ถึง ๕๑๐

พระราชบัญญัติ
การเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
พ.ศ. ๒๕๒๔

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๙ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๒๔
เป็นปีที่ ๓๖ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ
ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการเช่านา

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอม
ของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
พ.ศ. ๒๕๒๔”

มาตรา ๒^๑ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุ
เบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติควบคุมการเช่านา พ.ศ. ๒๕๑๗

มาตรา ๔ พระราชบัญญัตินี้มิให้ใช้บังคับแก่การเช่าที่ดินเพื่อประกอบเกษตรกรรมที่
รัฐ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ และสหกรณ์นิคมเป็นผู้ให้เช่า

มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัตินี้

“เกษตรกรรม” หมายความว่า การทำนา ทำสวน ทำไร่ ทำนาเกลือ เลี้ยงสัตว์ เลี้ยง
สัตว์น้ำ และกิจการอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

“ผู้เช่า” หมายความว่า ผู้เช่าที่ดินเพื่อประกอบเกษตรกรรมทั้งหมด หรือเป็นส่วน
ใหญ่

“ผู้ให้เช่า” หมายความว่า ผู้ที่ให้เช่าที่ดินเพื่อประกอบเกษตรกรรมทั้งหมด หรือเป็น
ส่วนใหญ่

(๒) ให้หักค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการลงทุนทำนาของผู้เช่าตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์และกระทรวงมหาดไทยร่วมกันกำหนด ทั้งนี้ ไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของผลผลิตขั้นสูงที่ คชก. ตำบล กำหนด โดยให้คำนึงถึงค่าใช้จ่ายในการทำนาของผู้เช่าในแต่ละท้องที่

(๓) ผลผลิตขั้นสูงภายหลังการหักค่าใช้จ่ายตาม (๒) แล้ว ให้กำหนดเป็นค่าเช่านาขั้นสูงได้ไม่เกินกึ่งหนึ่ง โดยให้คำนึงถึงราคาผลิตผลนั้นในแต่ละท้องที่

มาตรา ๔๒ ในท้องที่ใดที่ คชก. ตำบล เห็นว่าการทำนาในปีใดไม่ได้ผลสมบูรณ์ เพราะเหตุแห่งภัยธรรมชาติ คชก. ตำบล จะประกาศท้องที่นั้นเป็นท้องที่ที่เสียหาย และกำหนดค่าเช่านาให้ลดลงตามส่วนแห่งความเสียหาย หรือดเก็บค่าเช่านาสำหรับปีนั้นก็

ผู้ให้เช่านาผู้ใดเห็นว่า การทำนาของผู้เช่าซึ่งอยู่ในท้องที่ที่เสียหายตามวรรคหนึ่ง ได้รับผลสมบูรณ์ตามปกติ หรือเสียหายไม่ถึงอัตราส่วนที่ คชก. ตำบล กำหนด อาจร้องขอต่อ คชก. ตำบล ขอเก็บค่าเช่านาตามปกติก็ได้

มาตรา ๔๓^{๒๔} ในปีใดการทำนาไม่ได้ผลตามปกติโดยมิใช่ความผิดของผู้เช่า ถ้าได้ผลผลิตต่ำกว่าสามในสี่ของผลผลิตขั้นสูงที่ คชก. ตำบล กำหนด ให้ผู้เช่านาเสียค่าเช่านาดลดลงตามส่วนของผลผลิตที่ได้รับต่ำกว่าผลผลิตขั้นสูงดังกล่าว แต่ถ้าได้ผลผลิตต่ำกว่าหนึ่งในสามของผลผลิตขั้นสูง ผู้ให้เช่านาจะเรียกเก็บค่าเช่านามิได้

มาตรา ๔๔ ผู้ให้เช่านาซึ่งถูกดค่าเช่านาตามมาตรา ๔๒ หรือเรียกเก็บค่าเช่านามิได้ตามมาตรา ๔๓ อาจร้องขอต่อ คชก. ตำบล เพื่อเรียกเก็บค่าเช่านาเฉพาะปีถัดมาสูงกว่าอัตราที่ คชก. ตำบล กำหนดก็ได้

ถ้า คชก. ตำบล เห็นว่าการทำนาของผู้เช่านาในปีถัดมาได้ผลสมบูรณ์ คชก. ตำบล จะวินิจฉัยให้เพิ่มค่าเช่านาเฉพาะปีนั้นสูงกว่าอัตราที่กำหนดตามมาตรา ๑๓ (๑) ก็ได้ แต่จะเพิ่มให้เกินหนึ่งในห้าของอัตราดังกล่าวมิได้

ส่วนที่ ๓

สิทธิหน้าที่ของผู้เช่านาและผู้ให้เช่านา

มาตรา ๔๕ ผู้เช่านามีสิทธิใช้น้ำที่เช่าปลูกข้าวหรือพืชไร่ได้ แต่จะปลูกพืชไร่ประเภทที่ คชก. จังหวัด ได้ประกาศห้ามตามมาตรา ๘ (๑) มิได้^{๒๕}

ข้อจำกัดของผู้ให้เช่านาที่ให้ผู้เช่านาปลูกข้าวหรือพืชไร่อย่างหนึ่งอย่างใดเป็นการเฉพาะไม่ผูกพันผู้เช่านา เว้นแต่จะได้รับความเห็นชอบจาก คชก. ตำบล

^{๒๔} มาตรา ๔๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙

^{๒๕} มาตรา ๔๕ วรรคหนึ่ง แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙

มาตรา ๕๗ คู่กรณี หรือผู้มีส่วนได้เสียในการเช่าที่ไม่พอใจคำวินิจฉัยของ คชก. จังหวัด มีสิทธิอุทธรณ์ต่อศาลได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ทราบคำวินิจฉัยของ คชก. จังหวัด แต่จะต้องไม่เกินหกสิบวันนับแต่วันที่ คชก. จังหวัด มีคำวินิจฉัย

ให้นำมาตรา ๕๖ วรรคสอง วรรคสี่ และวรรคห้า มาใช้บังคับแก่การมีคำวินิจฉัยของ คชก. จังหวัด โดยอนุโลม

มาตรา ๕๘ ในกรณีมีการฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยหรือคำสั่งอันเป็นที่สุดของ คชก. ตำบล หรือ คชก. จังหวัด ถ้าคำวินิจฉัยหรือคำสั่งนั้นมีใช่เป็นกรณีที่ระบุไว้ในมาตรา ๖๒ เมื่อผู้มีส่วนได้เสียร้องขอต่อศาลในการพิจารณาของศาล ให้ถือว่าคำวินิจฉัยหรือคำสั่งดังกล่าวเป็นคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ โดยให้นำบทบัญญัติว่าด้วยการพิจารณาพิพากษาตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับแก่การพิจารณาพิพากษาตามคำวินิจฉัยหรือคำสั่งของ คชก. ตำบล หรือ คชก. จังหวัด ในกรณีนี้โดยอนุโลม

เมื่อมีผู้ร้องขอต่อ คชก. ตำบล หรือ คชก. จังหวัด ให้บังคับการให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยหรือคำสั่ง ให้ คชก. ตำบล หรือ คชก. จังหวัด ซึ่งได้รับการร้องขอมีอำนาจยื่นคำร้องต่อศาลตามวรรคหนึ่งได้ด้วย

ส่วนที่ ๕

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๕๙ ผู้ใดขัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวก ไม่ช่วยเหลือ ไม่ให้ถ้อยคำ ไม่ชี้แจง หรือไม่ส่งเอกสารหลักฐานแก่ผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๑๙ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๐ ผู้ใดแจ้งข้อความ หรือแสดงข้อโต้แย้งหรือข้อคัดค้านอันเป็นเท็จต่อ คชก. ตำบล ในการทำหนังสือหลักฐานการเช่าตามมาตรา ๒๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๑ ผู้ใดเรียก หรือรับค่าเช่าเกินอัตราค่าเช่าขั้นสูงที่ คชก. ตำบล กำหนด หรือแสดงรายการปรับปรุงนาตามมาตรา ๔๘ อันเป็นเท็จหรือฝ่าฝืนมาตรา ๕๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๒ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของ คชก. ตำบล หรือ คชก. จังหวัด ที่ห้ามมิให้ผู้นั้นขัดขวางการทำนาของผู้มีสิทธิในนา หรือที่ให้ผู้นั้นออกจากนาโดยไม่มีเหตุอันสมควร ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินสามพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

หมวด ๓

การเช่าที่ดินเพื่อประกอบเกษตรกรรมอย่างอื่น